

NEWSLETTER FINLAND 01/2008

Suomen I Globe Newsletter

Suomen Globe-opettajien kokous pidettiin Helsingissä 21.9.2007. Kokouksen olivat kutsuneet koolle Opetushallitus, Suomen USA:n Suurlähetystö ja Vaisala OY . Seminaarissa perustettiin työryhmä edistämään ja kehittämään Suomen Globe-toimintaa. Työryhmän toimintaa päätettiin toteuttaa talkooperiaatteella. Ryhmän kokoonpano ja tehtävänjako on ohessa. Ensimmäinen kokoontuminen pidettiin Jyväskylässä 15.11.2007, seuraava maaliskuussa 2008.

Suomen Globe-projekti on hieman uinunut "Ruususen unta" viimeiset viisi vuotta. Tavoite olisi nyt herätellä toimintaa henkiin, ja saada vanhoja kouluja aktivoitumaan sekä myös herätellä uusia kouluja mukaan. Kansallisten kotisivujen päivitys, verkoston yhteystietojen kerääminen ja kaikenlainen ideoiden sekä Globen sisällä syntyneiden projektien julkittaminen on nyt meidän kaikkien velvollisuus.

Yksi ryhmän tavoitteista on julkaista neljännesvuosittain Suomen oma Globe Newsletter, jossa kerrotaan ajankohtaisista maamme Globe-toimintaan liittyvistä asioista. Toivomme sinua Globeopettaja aktiivisesti mukaan toimintaamme. Vain siten saamme projektin säilymään hengissä. Tavoitteena on, että hanketta pyritään tukemaan alkuvuosien tapaan myös Opetushallituksen puolelta koulutuksen, koordinoinnin sekä myös rahallisen tuen muodossa.

Palokassa 20.1.2008

Markku Tossavainen
Globetyöryhmän vetäjä

Sisältö

1. **Globe-työryhmä ja tehtävät**
2. **Globe-projektin rooli ympäristön tilan seurannassa** Jari Koivisto
3. Suomen USAn Suurlähetystön suurlähettilään **Marilyn Waren terveiset**
4. **Globe-CD –levy** Marilyn Ware
5. **Utajärven Globe-tapahtuma** Timo Pakonen
6. **Joensuun SciFest- tapahtuma** Mika Vanhanen
7. **Embassy sponsors Globe teachers Conference** Glenn Lewis
8. **World Wetlands Day** Glenn Lewis
9. **Tervetuloa Globe-talkoisiin!** Jukka Väre

GLOBE-TYÖRYHMÄ JA TEHTÄVÄT

1. Suomen Globe-koululistan päivitys ja yhteystiedot
Marjaana Petäjä ja Timo Pakonen
marjaana.petaja@utaj.fi ja timop@utaj.fi
2. Globe.sivujen päivitys ja ylläpito
Timo Peuraniemi ja Jari Koivisto
timo.peuraniemi@espoo.fi ja jari.koivisto@oph.fi
3. Suomen Globe- koulujen projektien ja uusien käytänteiden kirjaaminen , osallistuminen Kroatian seminaariin
Jukka Väre jukka.vare@iisalmi.fi
4. Globe-Newsletterin julkaisu ja työryhmän kokoonkutsuminen
Markku Tossavainen
markku.tossavainen@jklmlk.fi
5. Globe-protokollan päivitys ja käännöstyö Globe-sivuille
Josefiina Syrjäla
josefiinasofia@hotmail.com

Glenn Lewis USA:n suurlähetystö LewisGK@state.gov

Globe-projektin rooli ympäristön tilan seurannassa

Kävin tammikuisena viikonloppuna seuraamassa hiihdon SM-kisoja Vantaalla. Kisat käytiin tykkilumella ja enimmäkseen vesisateessa. Lämpötila oli koko ajan nollan yläpuolella. Kisat olivat oikein onnistuneet ja voittajat saivat palkintonsa ja olivat tyytyväisiä suoritukseensa. Sekä katselijan että urheilijan kannalta tilanne on kuitenkin varsin erikoinen. Idea hiihtokilpailuista on se tavallisesti se, että lunta on runsaasti, aurinko paistaa ja yleisö saa nautiskella hyvistä urheilusuorituksista ja muutaman asteen raikkaasta pakkassäästä.

Perinteinen utopia kauniista hiihtosäistä saattaa kuitenkin olla historiaa ilmastomuutoksen myötä ja ilmaston normaali fluktuaatio saattaa suoda meille kauniita pakkaspäiviä vain satunnaisesti tai ei sitten ollenkaan. Ilmastomuutos konkretisoituu katkeralla tavalla koko elämänsä ajan hiihdosta nauttineelle pääkaupunkiseudun asukkaalle.

Globe-hanke on pitkään toiminut ympäristöhanke, mutta näinä aikoina Globen toiminta on ajankohtaisempaa kuin koskaan aikaisemmin. Hankkeessa on keskitytty erilaisiin muutoksiin ympäristössämme ja tutkimuskohteena on ollut erityisesti ihmisen aiheuttamat muutokset. Ympäristösaasteet ja muu ympäristön kuntoa ja luonnonympäristön elinvoimaisuutta ja monimuotoisuutta uhkaavat seikat ansaitsevat yhä huomion, mutta erityisesti ilmastomuutos uhkaa aiheuttaa maapallolle ja sitä kautta meille suomalaisillekin niin merkittäviä muutoksia, että vankimmatkin perusrakenteet alkavat järkkä.

Mikäli käy niin ilmastomuutos luo maapallolle suuria elinkelvottomia alueita, niin suuret väestömassat alkavat liikehtiä uusille asuinalueille. Tästä saattaa tulla globaalissa mittakaavassa niin suuri kitkatekijä eri väestöryhmien kesken, että rauhallinen rinnakkaiselo saattaa pahasti häiriintyä. Muutenkin ilmastomuutos tuo monenlaisia riskejä sääolosuhteisiin vaikuttaen ennakoimattomalla tavalla esim. maatalouteen ja yleensä ruuantuotantoon.

Globe-hanke on omalta osaltaan polttopisteessä seuratessaan hyvin monia ympäristön parametreja. Erityisen arvokkaita ympäristönmuutoksen seurannan kannalta ovat hankkeen luomat aikasarjat näistä parametreista. Ympäristön muutosta tutkivat henkilöt ja tutkimuslaitokset ovat hyvin kiinnostuneita hyvin mitatuista ja kalibroiduista aikasarjoista. Globe-

hankkeen piirissä on käynnissä myös erilaisia määräaikaista projekteja, joissa seurataan jotakin määrättyä luonnonympäristön tekijää. Näitä hankkeita ovat mm. fenologiahanke ja International Polar Year (IPY).

Suomen Globe-hanke on saanut uutta merkittävää potkua USA:n suurlähetystön ja Vaisala OY:n tullessa hankkeen aktiivisiksi yhteistyökumppaneiksi. Syksyllä järjestettiin Globe-seminaari ja siellä saatiin muodostettua hankkeelle kansallinen koordinaatioryhmä, jonka varassa Globe-toiminta tulee jatkossa olemaan. Tämä on erittäin tärkeä tulos, sillä Globen tutkimusongelmat ovat nykyään aivan keskeisiä maapallon kehityksen kannalta. Toivottavasti mahdollisimman moni opettaja ja oppilaitos liittyy mukaan Globe-toimintaan. Näin voimme omalta osaltamme auttaa maapalloa kehittymään terveeseen suuntaan ja samalla oppilaiden, opiskelijoiden ja opettajien ympäristötietoisuus kasvaa ja kehittyy.

Jari Koivisto Opetushallitus

Tsekin Globekonferenssi toukokuussa 2007, jossa oli mukana myös suomalaisia kouluja.

Kuva: Pekka Tikkanen

Message from Ambassador Marilyn Ware, U.S.
Ambassador to the Republic of Finland

From its modest beginning 12 years ago, the GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment) program has developed into a vast network of over 40,000 teachers from more than 20,000 schools in over 100 countries. As members of the GLOBE network of teachers in Finland, you play a crucial role in promoting the teaching and learning of science, enhancing environmental literacy and stewardship and promoting scientific discovery. You are teaching Finland's future scientists, explorers, business leaders and Ambassadors.

The GLOBE vision is to develop a worldwide community of students, teachers, scientists, and citizens working together to better understand, sustain, and improve Earth's environment at local, regional, and global levels. Each day you raise your students' environmental awareness, advance their scientific understanding, and improve their achievement in science and math. GLOBE is unique in that it enriches the lives of students by giving them opportunities to experiment and learn through conducting real research. This education connects them to the Earth itself and to the thousands of students around the world who are also part of the GLOBE network.

Like you, we at the U.S. Embassy believe in the GLOBE program and are committed to seeing it succeed. We are investing substantially in the revitalization of the GLOBE program in Finland by conducting a number of projects that will expand its scope. In addition to promoting a listserv for Finnish GLOBE teachers to share ideas, we have translated a set of materials that provide students with practical exercises covering sustainable development and global climate change. We also work to arrange visits to schools by officials from U.S. science-based institutions. If you are interested in receiving a free copy of the translated materials on CD ROM, please contact the Embassy via email at lewisgk@state.gov. We hope to announce other exciting GLOBE projects in the months ahead.

I wish you a successful year and I thank you for creating an environment where a curious student can continue to learn and grow. Surely we will all benefit from this.

Marilyn Ware

U.S Embassy Letterhead

1.10.2007

Hyvä Opettaja,

Ohessa käyttöösi GLOBE CD-levy, jonka aineiston GLOBEn Iso-Britannian toimisto on suunnitellut ja Yhdysvaltain Helsingin-suurlähetystö suomentanut.

GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment) on kansainvälinen ala- ja yläasteen oppilaille sekä lukiolaisille tarkoitettu ympäristökasvatuksen ohjelmakokonaisuus, jonka piiriin kuuluu yli 20 000 koulua. GLOBE-ohjelma on ihanteellinen tapa elävöittää opetusta ja lisätä ymmärtämystä maapallosta. Lisätietoa kiinnostavista GLOBEn sekä opettajille että oppilaille suunnatuista ohjelmista saat osoitteesta <http://www.globe.gov>. Oheinen GLOBE-aineisto (CD-levy) on kehitelty sinulle apuvälineeksi opettaessasi Suomen tulevia tiedemiehiä, päätöksentekijöitä ja kansalaisia kestävästä kehityksestä ja ilmastonmuutoksesta koskevista oppiaineista. Aineisto sisältää käytännön tehtäviä, joissa painotetaan oppilaan henkilökohtaisen vastuun merkitystä kestävässä kehityksessä ja ilmastonmuutoksessa.

GLOBEn kestävä kehityksen toiminnot on jaettu viiteen osa-alueeseen:

- Energia
- Jätteet
- Liikenne
- Luonnon monimuotoisuus
- Vesihuolto

GLOBEn CD-levyltä löydät GLOBEn Opettajan kestävä kehityksen oppaan (PDF ja MS Word tiedosto – englanniksi ja suomeksi), GLOBEn Oppilaan kestävä kehityksen oppaan (PDF ja MS Word tiedosto – englanniksi ja suomeksi) sekä ”GLOBE Student Data – overview” PowerPoint esityksen.

Voit vapaasti ja tarpeesi mukaan kopioida ja muuttaa GLOBE materiaalia oman luokkaopetuksesi mukaiseksi. Toivomme, että oheinen GLOBE materiaali osoittautuu hyödylliseksi. Palautteesi uudesta kestävä kehityksen GLOBE-materiaalista, joka mahdollisesti kertoo miten uusi materiaali täydentää jo ennestään tuttuja ideoita, olisi meille tervetullutta.

Parhain terveisin,

Suurlähettiläs

Marilyn Ware

USAn suurlähetystö

Utajärven Globe-meeting II

Tervetuloa Utajärvelle, Rokuan Globe-kisaan. Kisassa rasteilla käydään läpi Globeen tai ympäristöön liittyviä pikkutehtäviä. Rastit sijaitsevat hajallaan Rokuan maastossa. Rasteille kuljetaan merkittyjä polkuja pitkin.

Aika: 27.-29.8.2008

Osallistujat: mukaan mahtuu n. 5 oppilasta+ opettaja/ koulu.

Hinta: n. 70€/hlö.

Majoitus puolijoukkueteltoissa

terveisin Marjaana ja Timo

Tiedettä, teknologiaa ja ympäristöä kansainvälisesti Joensuussa

Joensuun yliopisto ja Joensuun koulutustoimen ENO-verkkokoulu järjestävät yhteisen kansainvälisen opetusalan tapahtuman, joka rakentuu yliopiston SciFest-tapahtuman ympärille. Se järjestetään Joensuu Areenassa

16. - 19 huhtikuuta 2008. Tähän kansainväliseen tapahtumaan odotetaan 10 000 kävijää ja osallistujia on tulossa

kymmenistä maista.

SciFest® on tiede-, ympäristö- ja teknologiatapahtuma, joka sisältää erilaisia toiminnallisia tapahtumia, kuten workshopeja, luentoja, demonstraatioita, kulttuuri- ja taideteknologiaa sekä erilaisia etäteknologiaan perustuvia kilpailuja ja foorumeita..

Se on suunnattu oppilaille perusasteelta lukioon. Tapahtumassa on myös työpajoja ja luentoja opettajille. SciFestiin on lisäksi tänä vuonna *ilmainen pääsy*.

Ympäristöteemoina ovat ilmastonmuutos ja metsät. Paikalle saapuu mm Ilmatieteen laitos sekä useita GLOBE-kouluja eri

puolilta maailmaa. GLOBE-työpajoja on myös tarjolla. Muutama paikka on vapaana vielä, mikäli haluat järjestää tapahtumassa oman pajan, ota yhteyttä! Tapahtuma on myös erinomainen paikka verkottua kansainvälisesti.

Tervetuloa Joensuuhun!
SciFest-linkistä.

Lisätietoja allekirjoittaneelta ja

Mika Vanhanen, ENO-verkkokoulu
p. 0405070725

SciFest:

<http://www.scifest.fi>

Joensuun SciFest- tapahtuma kuva: Mika Vanhanen

Embassy Sponsors GLOBE Teachers' Conference in Helsinki

Glenn Lewis

On September 21, educators from around Finland gathered at the American Resource Center at the National Library in Helsinki to attend the GLOBE Teachers' Conference. GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment) is a unique international program that brings education to life through hands-on scientific discovery about the Earth and its systems. Founded on Earth Day in 1995, GLOBE now involves over 20,000 schools in 109 countries, including 120 schools in Finland.

Sponsored by the U.S. Embassy, Vaisala and the Finnish Board of Education, the Teachers' Conference helped revitalize the GLOBE program in Finland by bringing together leading educators for a full-day conference that included numerous networking opportunities for educators.

The Conference featured addresses by Ambassador Marilyn Ware, Jari Koivisto from the Finnish Board of Education and NOAA's Dr. David Schultz, visiting professor at the University of Helsinki and the Finnish Meteorological Institute. Using a variety of examples and historical models, Dr. Schulz addressed "How Weather Observations Are Used to Make Forecasts." Irma Ylikangas, Business Development Manager at Vaisala spoke about "Weather and Environment – Piloting New Concepts." Educators also shared a series of "classroom best practices," and they established a governing body of teachers to oversee the GLOBE Program in Finland.

At the conclusion of the Conference, Embassy Economic Officer Glenn Lewis unveiled an exciting set of classroom materials that teach about sustainable development and global climate change in a non-political science-based way, including practical exercises that introduce the importance of personal accountability. The five sustainable development areas the materials cover are energy, waste, transportation, biodiversity, and water. Originally developed by GLOBE UK, the Embassy coordinated the translation of the materials into Finnish using a financial grant provided by the U.S. Department of State. These complementary materials, available on CD ROM, are now being made available to educators throughout Finland. (Contact the Embassy to receive a free copy.)

Remarking on the success of the Conference, one educator said, *"Thanks for the good meeting! I hope our GLOBE [Program] continues... the U.S. Embassy has done good work!"*

GLOBE brings together a worldwide community of students, educators and scientists across national and cultural boundaries to increase scientific understanding of our changing world. GLOBE also helps expand the pipeline of future scientists and researchers for industry, academia, and government.

You can learn more about GLOBE's exciting programs for students and educators at: <http://www.globe.gov>

- See also: U.S. Department of State Strengthens GLOBE Implementation Around the World

<http://globe.gov/fsl/STARS/ART/Display.opl?star=StateDept07>

Marilyn Ware

Glenn Lewis

February 2 each year is World Wetlands Day.

That day marks the date of the signing of the Convention on Wetlands of International Importance (known as the Ramsar Convention) in Ramsar, Iran in 1971. Since 1997, the Ramsar Secretariat has been promoting World Wetlands Day to raise public awareness of wetland values and benefits, as well as of the Ramsar Convention. Toward that end, each year the Ramsar Secretariat prepares free materials (posters, stickers and fact sheets) in English, Spanish and French. The theme for this year's World Wetlands Day is, 'Healthy Wetlands, Healthy People,' highlighting the direct effect of wetlands on the health of people.

You may download materials for activity suggestions and outreach purposes from the Ramsar Convention website by going to:

http://www.ramsar.org/wwd/8/wwd2008_index.htm or request a CD-Rom of materials from the Ramsar Secretariat. Please send your requests to wwd@ramsar.org as soon as possible. To view examples of translated materials from previous years, go to: http://www.ramsar.org/outreach_materials_translations5.htm.

Tervetuloa mukaan Globe-talkoisiin!

Jukka Vare *Iisalmi*

Globe-toimintaa Suomessa ollaan uudelleen herättelemässä henkiin. Osa kouluistahan on koko ajan ollut projektissa mukana, mutta osa taas jäänyt vuosien saatossa pois aktiivisesta toiminnasta. Nyt kaipaisimme hyviä toiminta- ja opetusvinkkejä uusille ja vanhoille Globe-kouluille. Voitte lähettää kaikenlaisia ympäristötutkimukseen liittyviä tutkimus- ja opetusvinkkejä. Vinkit julkaistaan Suomen Globe-sivustolla. Sivustoa ollaan uusimassa ja päivittämässä. Lähettäkää rohkeasti pieniäkin juttuja, jotta saisimme runsaasti hyvää materiaalia Globe-koulujen käyttöön.

Nyt voitte liittyä myös Globe-sähköposti/keskustelupalstalle. Liittyminen tapahtuu lähettämällä sähköposti osoitteeseen: lists@globe.gov. Sähköpostiin liitetään teksti: "subscribe schools-finland". sitten saat varmennusviestin ja seuraat ohjeita.

Tutkimus- ja opetuvinkit voitte lähettää osoitteeseen: jukkavare@gmail.com tai jukka.vare@iisalmi.fi